

NOTAT

26. oktober 2020
Sag 2020 - 9879

Bilag 5.2: Idébeskrivelse vedr. lokale og tværgående turismeprojekter**Udfordring**

Dansk turisme står efter mange års fremgang midt i en alvorlig og forventeligt længerevarende krise som følge af ændrede rejsemønstre, reduceret efterspørgsel og betydelig usikkerhed i forlængelse af COVID-19-pandemien. Turismeerhvervets konkurrenceevne er svækket, og beskæftigelsen inden for turismeerhvervet forventes ifølge Visit Denmark og Center for Regional- og Turismedforskning at falde med ca. 40.000 fuldtidsjob i 2020 i forhold til året før.

Situationen er imidlertid meget forskellig for de tre forretningsområder; særligt erhvervs- og mødeturismen og storbyturismen er udfordret af bl.a. ændrede rejsemønstre og pålagte restriktioner, mens kyst- og naturturismen indtil videre er kommet bedre, og nogle steder godt, igennem sommeren 2020.

Regeringens hjælpepakker har været stærkt benyttede af virksomheder inden for turismeområdet og derved bidraget til hurtigt at understøtte erhvervet under COVID-19-krisens første fase. Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse udmøntede i foråret 2020 63,1 mio. kr. til turismeområdet, herunder 25 mio. kr. til to landsdækkende indsatser, og bidrog dermed på den korte bane til at hjælpe erhvervet.

Med udmøntning af 100 mio. kr. på bestyrelsesmødet den 7. oktober 2020 til ”Omstillingspuljen”, der har et særligt fokus på virksomheder inden for turisme- og oplevelsesøkonomi, ændredes bestyrelsens fokus til i højere grad at omhandle tilpasning og omstilling til COVID-19-pandemiens senere faser og tiden efter COVID-19. Med nærværende forslag om udmøntning af puljen for lokale og tværgående turismeprojekter i 2021 fortsættes fokus på tilpasning og omstilling inden for turisme- og oplevelsesøkonomi.

Ophæng i strategien

Det foreslås, at turismeaktører i 2021 kan søge midler til projekter inden for alle de seks strategiske turismedfokusområder, som indgår i bestyrelsens strategi *Erhvervsfremme i Danmark 2020-2023*, dvs.:

- Grøn og bæredygtig turisme
- Strategisk sammenhæng og tværgående samarbejder
- Stedbunden, lokal oplevelsesudvikling
- Viden- og databaseret udvikling samt innovativ brug af teknologi

ERHVERVSSTYRELSEN

Vejlsøvej 29
8600 Silkeborg

Tlf. 35 29 17 00
CVR-nr 10 15 08 17
E-post deb@erst.dk
www.erst.dk

ERHVERVSMINISTERIET

- Investeringer i et attraktivt turismeprodukt
- International markedsføring.

Dog foreslås gennem vægtning af de opstillede vurderingskriterier, at der skabes et incitament til at søge om støtte til aktiviteter, der gennemføres i partnerskaber på tværs af destinationsselskaber og andre turismeaktører, samt aktiviteter, der fremmer udviklingen af grønne og bæredygtige turismedestinationer og -produkter og tager højde for COVID-19-pandemiens påvirkning af erhvervet.

Baggrund, indhold og målgruppe

Turismevirksomheder landet over har det seneste halve år måtte udvikle forretningsmodel og produkter ved at tænke ”ud-af-boksen” for at overleve. Nye partnerskaber og kreative samarbejder har set dagens lys for at bidrage til genstarten af turismeerhvervet, herunder gennem de af bestyrelsen støttede to tværgående projekter ”Kick-start Dansk Turisme” og ”Genstart Dansk Turisme”.

Det foreslås, at Danmarks Erhvervsfremmebestyrelses indsats i 2021 understøtter genopretningen af turismeerhvervet, udvikling af turismeproduktet og ikke mindst de nye tværgående samarbejder, der er opstået i kølvandet på COVID-19 og har et særligt fokus på de hårdest ramte dele af turismeerhvervet. Herudover særligt understøtter, at udviklingen på længere sigt er grøn, bæredygtig og digital, noget, som erhvervet selv peger på, og var synligt i bestyrelsens turismepulje for 2020.

Der er i alt godt 50 mio. kr. i puljen for lokale og tværgående turismeprojekter, som fordeler sig på destinationsudviklingspuljen (ca. 40 mio.kr.), som kun kan søges af de tværkommunale destinationsselskaber, og ca. 10 mio. kr. til øvrige lokale og tværgående turismeprojekter, herunder til destinationsudvikling i økommuner.

Lokale behov, muligheder og variationer

Behov og udfordringer varierer mellem destinationer, landsdele og forretningsområder, og det er vurderingen, at man lokalt bedst kan vurdere behovet i forhold til de seks strategiske fokusområder.

Koordinering med øvrige indsatser

Kommuner og kommunale selskaber, herunder destinationsselskaber og turismeutviklingsselskaber, skal forudgående koordinere alle væsentlige aktiviteter vedrørende international markedsføring af danske turismeprodukter/-oplevelser og branding af Danmark som turistmål med VisitDenmark, jf. lov om dansk turisme. Desuden skal det sikres, at ansøgte aktiviteter ikke overlapper med allerede igangsatte aktiviteter, herunder aktiviteter støttet under omstillingspuljen og projekter igangsat med midler fra 2020-turismeannonceringen samt de to tværgående turismeprojekter. Ansøger anmodes om at godtgøre for fraværet af overlap, ligesom sekretariatet i sagsbehandlingsprocessen har blik herfor.

Effekter

Indsatsen skal bidrage til realiseringen af relevante effektmål inden for de seks strategiske fokusområder i Erhvervsfremme i Danmark 2020-2023 og den nationale strategi for dansk turisme. Det bemærkes, at en ny national strategi for dansk turisme er under udarbejdelse og forventes offentliggjort medio 2021. Bestyrelsens turismeindsats i 2022 vil skulle tage bestik af denne strategi.

Alle projekter under nærværende idébeskrivelse vil blive målt på og skal i ansøgningen angive forventede måltal for følgende turismespecifikke indikatorer:

- Forventet antal skabte turismeovernatninger (i alt)
- Forventet antal skabte internationale turismeovernatninger
- Forventet skabt turismeomsætning.

Dertil kan komme projektspecifikke indikatorer, som ansøger vurderer, er vigtige for at demonstrere indsatsens effektskabelse, og som projektet kan angive i det elektroniske ansøgningsskema.

Centrale kriterier

Indsatsen foreslås drevet dels af virksomhedernes konkrete behov i et økonomisk udfordret turismeerhverv, dels af at understøtte stærke og/eller spirende samarbejder på tværs af turismeerhvervet med henblik på at opdyrke nye potentialer og samarbejder i erhvervet i lyset af COVID-19-krisen. Ansøgninger vil blive vurderet på fire centrale vurderingskriterier vægtet, som angivet i tabel 1. Partnerskab og samarbejde foreslås tildelt øget vægt for at fremme større, strategiske samarbejder, ligesom grøn og bæredygtig tilpasning og omstilling i turismeerhvervet tildeles øget vægt.

Tabel 1. Centrale kriterier

Pejlemærker for decentral erhvervsfremme	Vurderingskriterier
Virksomhedernes behov (0-35 point)	<i>Projektet skal have et klart erhvervspolitisk rationale</i> Der lægges vægt på, at projektet demonstrerer og sandsynliggør, hvordan det tager udgangspunkt i virksomhedernes behov og understøtter virksomhedernes udvikling, herunder særligt i forhold til tilpasning og omstilling til situationen efter COVID-19-pandemien, så de hårdest ramte områder prioriteres. Der lægges vægt på, at projektet opstiller en klar og logisk effektkæde, der demonstrerer en kvalificeret og økonomisk fordelagtig sammenhæng mellem aktiviteter, output og ønskede effekter, herunder opstiller klare mål for fx øget omsætning, antal overnatninger (herunder internationale overnatninger), antal beskæftigede årsværk, tilfredshed eller lignende.
Strategisk forankring (0-20 point)	<i>Projektet er en strategisk satsning, som medvirker til at realisere og forankre Erhvervsfremme i Danmark 2020-2023 og Den nationale strategi for dansk turisme i et lokalt og regionalt perspektiv.</i>

Pejlemærker for decentral erhvervsfremme	Vurderingskriterier
	Der lægges vægt på, at ansøger – uanset projektets geografiske rækkevidde og indhold – kan forklare og sandsynliggøre, hvordan aktiviteterne i det ansøgte projekt konkret tager højde for og kan møde lokale/regionale variationer i behov, udfordringer og muligheder, særligt de behov og udfordringer, som COVID-19-pandemien har skabt for turismeerhvervet. Der lægges vægt på, at ansøger kan begrunde projektets geografiske rækkevidde. Der lægges vægt på, hvordan projektet fremmer realiseringen af relevante nationale og decentrale strategier, herunder <i>Erhvervsfremme i Danmark 2020-2023</i>, hvor særligt ansøgninger under det strategiske fokusområde grøn og bæredygtig turisme vil vægte under nærværende kriterium.
Forenkling (0-10 point)	<i>Projektet fremmer et mere enkelt, digitaliseret og overskueligt erhvervs- og turismefremmesystem med færre og stærkere aktører og nemt tilgængelige ydelser</i> Der lægges vægt på, at ansøger bidrager til et enkelt og overskueligt erhvervsfremmesystem. Ansøger skal redegøre for sin egen og projektets rolle i erhvervsfremmesystemet, herunder sandsynliggøre at projektet understøtter et digitaliseret system og respekterer de roller, som bl.a. den lokale erhvervsservice, erhvervs-huse, klynger og andre aktører har i erhvervsfremmesystemet, samt at projektet ikke har uhensigtsmæssige overlap med andre aktørers aktiviteter. Der lægges også vægt på, at ansøger har en klar model for, hvordan ansøger i praksis koordinerer med og henviser til øvrige relevante initiativer og aktører inden for lokale og tværgående turismeprojekter samt erhvervsfremmesystemet som helhed.
Partnerskab og samarbejde (0-35 point)	<i>Projektet gennemføres af en solid projektorganisation i relevante og stærke partnerskaber</i> Det skal fremgå af projektbeskrivelsen, hvilke konkrete aktiviteter den enkelte aktør gennemfører, og hvordan aktørerne samarbejder, så aktiviteterne samtidig udgør én samlet indsats. Ansøger skal beskrive sine egne og eventuelle øvrige projektaktørers økonomiske og administrative kapacitet. Ansøger skal endvidere beskrive egne og eventuelle øvrige projektaktørers faglige, projektrelevante kernekompetencer samt erfaringer med at gennemføre aktiviteter svarende til projektets aktiviteter. Der lægges vægt på, om projektet, hvor relevant, gennemføres i samarbejde med relevante decentrale (destinationsselskaber) og nationale aktører eksempelvis VisitDenmark, Dansk Kyst- og Naturturisme, Dansk Erhvervs- og Mødeturisme og Dansk Storbyturisme,

Pejlemærker for decentral erhvervsfremme	Vurderingskriterier
	så de specialiserede kompetencer på nationalt niveau bringes i spil i den decentrale turismeindsats, og så projekterne gennemføres i relevante sammenhængende geografier.

Projekter må ikke have uhensigtsmæssige overlap med eksisterende tiltag, ligesom aktiviteter ikke må være i strid med konsolidering af den kommunale turismefremme i destinationsselskaber.

Supplerende kriterier

Der lægges op til, at øvrige rammer og krav til ansøgning under indsatsen i 2021 i store træk følger udmøntningen af den tilsvarende pulje i 2020, dvs.:

- Projekter kan modtage tilskud i op til tre år.
- Projekter kan søge om tilskud på maksimalt 50 pct. af de støtteberettigede udgifter.
- Projekter under *destinationsudviklingspuljen* skal have et samlet budget på minimum to mio. kr. (uændret i forhold til 2020).
- Projekter under *puljen for lokal og tværgående turismeudvikling* skal have et samlet budget på minimum én mio. kr. (uændret ift. 2020).
- Der gives kun tilskud til projekter indeholdende international markedsføring, hvis det sker sammen med produktudvikling, jf. *Erhvervsfremme i Danmark 2020-2023*.
- National markedsføring støttes ikke i 2021.

Potentielle ansøgere

Destinationsudviklingspuljen (40 mio.kr.) kan søges af de tværkommunale destinationsselskaber til videre destinationsudvikling. De 10 mio. kr. til øvrige lokale og tværgående turismeprojekter kan også søges af øvrige juridiske enheder i Danmark, fx virksomheder, forskningsinstitutioner, foreninger, kommuner, nationale turismeudviklingsselskaber og andre offentlige og offentligt-lignende institutioner.

Økonomi

Jf. forslag til finanslov for 2021 er der afsat i alt godt 50 mio. kr. fra de decentrale erhvervsfremmemidler i en todelt indsats: a) ca. 40 mio. kr. i destinationsudviklingspuljen, der kun kan ansøges af tværkommunale destinationsselskaber, og b) ca. 10 mio. kr. til øvrige lokale og tværgående turismeprojekter.

Evalueringsproces

Turismepuljen har hidtil ikke været omfattet af evaluering under COWI-rammeaftalen, hvor projekterne evalueres enkeltvis. Det foreslås derfor, at der af evalueringsbudgettet afsættes 800.000 kr. til en tværgående evaluering af turismepuljen for 2019, 2020 og 2021.

Videre proces

Såfremt bestyrelsen godkender indstillingen, forventes indsatsen annonceret medio november 2020 (med forbehold for finanslovens endelige vedtagelse).

Frist for indsendelse af ansøgninger forventes ultimo januar/primus februar 2021. Indstilling af ansøgninger til bestyrelsens godkendelse forventes på mødet den 21. april 2021. Umiddelbart herefter udsteder Erhvervsstyrelsen tilsagn/afslag til ansøgerne.

Hele puljen kan bevilges i én ansøgningsrunde, hvis kvaliteten af ansøgninger tillader det. Bestyrelsen kan bemyndige sekretariatet til at udmønte evt. resterende midler i en ny ansøgningsrunde i 2021.